

תובנות ראשונות בעקבות כנס המרכזים הקהילתיים היהודיים בצפון אמריקה

מנכ"ל החברה, איתן מזרחי, משתף אותנו בתובנות ראשונות בעקבות השתתפותו בכנס המרכזים הקהילתיים היהודיים "הבייניאל", שהתקיים באטלנטה בחודש האחרון. היה מרשים וחשוב ויש הרבה מה ללמוד.

שישי בצהרים, באמצע הקניות לשבת. רק אתמול התייעצנו והחלטנו שאני נוסע. שיחה מאבינעם ערמוני. "תשמע," הוא אומר. "אם אתמול חשבתי שאתה צריך לנסוע, היום אני חושב שאתה חייב. אחרי תקופה ארוכה של טיפול בהבראה של החברה, צריך פסק זמן. העבודה תחכה. תחזור במרץ אופייני כדי לסיים את מהלך ההבראה." וכך הגעתי לאטלנטה, לבייניאל הראשון שלי. 700 משתתפים מכל רחבי צפון אמריקה וגם ממרכזים קהילתיים אחרים: מקסיקו, ונצואלה, ארגנטינה, קייב, בולגריה, קראקוב, ועוד. הכנס מאורגן להפליא, הכול מתוכנן. במליאת הפתיחה – האולם מלא באנשי מקצוע וב"ליילדרס". המנהיגות המתנדבת. רואים שחשוב להם להיות נוכחים באירוע, להיות שייכים. יש דוברים ויש טקסים ואלה משולבים בכל מליאה. נותנים כבוד והוקרה למי שהיה ולמי שנכנס, למי שהצטיין ועשה. במשך שעתיים כולם יושבים בשקט, אף אחד לא קם, לא יוצא. מכבדים את האירוע ואת החברים. אני רואה תרבות אחרת, תרבות של כבוד. בתחילה, שאלתי את עצמי כמה זמן זה יחזיק מעמד, אבל הסתבר שכך היה כל הכנס. מרשים. הם מכבדים את המנהיגות שלהם באופן כל כך מעצים.

אירוע אחר – קבלת פנים למנהיגות הפורשת ולזאת הנכנסת. יורדים למרחב בקומה 10. מרחב ארוך עם עמודי בטון חשופים. כיבוד קל ומכובד. על כל עמוד תמונת בד באורך של לפחות שתי מטרים של המנהיגים הפורשים והנכנסים. אני חושב לעצמי, שאצלנו זה בטח היה נתפס כפולחן אישיות, ואילו אצלם זה כבוד. הם הרי המנהיגות, התורמים הגדולים. כשמכבדים אותם כך, הרבה יותר קל לתרום. להירתם להתנדבות. חשוב להם להיות שייכים לחברה המנהיגה את ה-JCC'S. השיח מאוד מקצועי. קשה לי להבין ולהרגיש את השטח, את מנהלי ה-JCC. כשאתה מדבר עם מנהלים על חשיבות הכנס, הם מדברים בעיקר על הצורך להיות שייכים, להיפגש, לקיים למידת עמיתים. הם משלמים עבור השתייכותם ל-JCC, ולא מעט. המטה של ה-JCC קטן ובגלל המרחקים הגדולים אין נגישות טובה ולכן משתמשים בטכנולוגיות שונות לתקשורת. אין מחחות שתפקידם ניהול וליווי למתנ"סים. החיבור למנהיגות המקומית הוא העניין המרכזי וכך גם לפדרציות, שהן תומכות בתקציבים וממש כמו ברשויות המקומיות, התקציבים קטנים והדרשות גוברות.

מספר נושאים מרכזיים בכל מרכז קהילתי יהודי: עבודה בגיל הרך ומסגרות יום, בית ספר של יום א' ומחנות קיץ, חדרי כושר וספורט בכלל. העבודה עם הקהילה

מתבצעת באמצעות פעילות ושיח סביב נושאי היהדות והזהות היהודית. נושאי הזהות היהודית ומדינת ישראל הם מרכזיים מאוד בעבודה עם הקהילה והם הגורם המחבר את חברי הקהילה, המוליך המרכזי לעבודה הקהילתית, להתנדבות. הרגשתי שהשיח בנושא היהדות הוא יותר פנימי שלהם ואין הם בהכרח משתפים בשיח ארגוניים ישראליים. אלן פינקלשטיין, נשיא ה-JCC, נשא דברים בכנס. הוא הדגיש את חשיבות הקשר עם ישראל. הם מרגישים שהדור הצעיר חי את חייו ופחות מחויב לישראל ולישראליות. הם חושבים שצריך לעשות יותר בעניין הזה, אבל מתלבטים מה לעשות. האם השפה העברית תהיה הנושא? האם המפגש הבלתי אמצעי בין אנשים בני נוער, משפחות, צעירים, ולא רק אנשי מקצוע או מנהיגים? העניין עדיין לא מגובש ונראה שאין מספיק מחויבות של כל מנהלי המתנ"סים לכך. גם תקציבים אין. הרשימה אותנו במיוחד תכנית ה-Benchmarking, שהיא תכנית למצוינות, למיטביות ניהולית של המרכז הקהילתי. דגש החשוב בהבנה שלנו היה לא רק הצורך בקביעת סטנדרט של מצוינות, כפי שקבענו בתכנית האסטרטגית שלנו, אלא ובעיקר קביעת אבני הדרך להגיע למצוינות בכל מרכז קהילתי; אבני דרך המותאמים לכל מרכז קהילתי ומסייעים לו להגיע למצוינות מתוך המקום שהוא נמצא. תכנית מרתקת וניתן ליישמה במתנ"סים שלנו.

אחד הערבים בכנס הוקדש לסיפור של אילן רמון, האסטרונאוט הישראלי הראשון. קיבלנו כבוד. אבינעם ערמוני, יו"ר הדירקטוריון שלנו, התכבד בדברי פתיחה. כהרגלו, הוא עשה זאת בקסם רב, בחוכמה על התובנות שאילן רמון השאיר לנו כדרך חיים. הסרט היה מדהים. הוא שילב סיפור אישי מתקופת השואה של אחד המדענים היהודים מסוכנות החלל האמריקאית נאס"א עם סיפור חייו של אילן רמון, דור שני לניצולי שואה. השילוב היה מרגש והזכיר לכולנו איזו עוצמה וכוח יש בנו כעם, יש בנו כיהודים וכישראלים שנושאים עמם זיכרון כל כך קשה ועדיין בונים את מרחב החיים הבטוח שלנו – את מדינת ישראל. בסיום הדיון התקיים שיח עם יוצרי הסרט, שנתן מבט אישי שלהם על תהליך יצירת הסרט, שנמשך שבע שנים. אילן רמון. נקודה ישראלית בכנס. הרגשנו גאווה.

שיח חשוב הוא גיוס המשאבים. כל הזמן מדברים על הנושא הזה. המצב בעקבות המשבר הכלכלי קשה. פרשת מידוף לא מוסיפה. אז גם כאן מצמצמים, חוסכים, בוחנים פעולות גירעוניות ומגבירים את גיוס המשאבים בקהילה היהודית. היא תורמת, אבל זה אף פעם לא מספיק. ההשקעה שלהם בכך רבה, הן מבחינת שיטות עבודה, כוח אדם, שימור תורמים, שיתופם בהנהלות והן במתן כבוד והוקרה כל הזמן. נראה שהבעת הערכה וכבוד היא חלק מהתרבות שלהם, אבל גם חלק מהדרך לשמר תורמים ושותפים. צריך לראות כדי להבין

כמה זה חשוב, כמה זה נחוץ ועד כמה זה אכן עובד. דבריו של אלן פינקלשטיין, נשיא ה-JCC באחת המליאות היו מרשימים. הייתה בהם הפגנה של מנהיגות. הדברים

הקטנים. זה נראה פשוט, אבל זה לא. הרבה דברים קטנים מתחברים לתמונה אחת גדולה ומוצלחת. לא הייתה תקלה אחת. מישהו עבד על זה כדי שזה יהיה ברמה כזאת. הם מספרים שעובדים על כנס כזה לפחות שנתיים.

העיסוק שלהם בענייני הזהות היהודית רחב ומעמיק. הבנו שהנושא הזה חייב להיות נקודת מפגש עבורנו. לא מפגש של מורה ותלמיד או עשיר ועני, אלא של אחים שרוצים לחלוק ביחד שאלות משותפות, ללמוד אחד את השני, להכיר, להבין את האחריות המשותפת לגורלו של העם הזה, והחשוב ביותר להיות מחויבים לכך שזה יקרה.

למדנו מהו השיווק, הכול משווק וממותג, עטוף נכון וקורא להתחבר. לעתים, זה נשמע לנו מעט בומבסטי, אבל זה עושה את עבודת השיווק הפנים-ארגונית, את בניית הליגיטימציה הארגונית מסביבת הארגון. למדנו שאנשי העסקים בארץ צריכים לתמוך בנו. הליגיטימציה מהם מסייעת לתורמים שם להבין את חשיבות עבודתנו. הם מדברים בניהם ושותפים להשקעות. השקעות משפיעות על תמיכתם של גורמים ממשלתיים. למדנו שהם אוהבים שותפויות של מספר גורמים במיזם. זה נותן ביטחון שהמיזם טוב. הם אוהבים דמויות ציבוריות שאינן בהכרח מהתחום הפוליטי שקשורות בכך ומפרגנות לך. כל זה בנוסף לביטחון הפנים-ארגוני שלך, עם מנהלים, עובדים, דירקטוריון. הכול קשור והכול מתחבר. הצלחה מביאה השקעה, שמביאה הצלחה. צריך ליצור מומנטום של סביבה מצליחה. אתה מציג תדמית מצליחה, אתה מצליח, ואז יש השקעות, וכולם עובדים למען ההצלחה. זה מה שמחזק את התדמית שלך. רק תצליח, הם אומרים. הרי אנחנו פחות משקיעים במניות יורדות, רק באלה שבעליה. נראה פשוט, אבל דורש כל כך הרבה עבודה, כל כך הרבה פירגון, קבלת מנהיגות ותמיכה בה, השקעה במקומות הנכונים, במנהיגות העתיד, בטיפוח הדור הבא של מנהלים. השקעה במה שמביא תוצאות. להציב את האנשים הנכונים במשימות הנכונות. אני מאמין בנו, בכך שאנחנו יכולים ושנאנחנו בדרך הנכונה.

לגיטימציה. חשנו כך בעת הפגישות הרבות שלנו עם מנהיגים ותורמים יהודיים החפצים בנו. אתם חייבים לפעול הרבה יותר כדי לבנות את הליגיטימציה שלכם. אתם חייבים להשקיע בכך, חייבים להשקיע בתדמית. שיכירו אתכם בכל מקום. מפגש לגיטימציה שהיה נעים ומכובד היה עם השגריר ד"ר רדא מנסור, הקונסול באטלנטה. משורר וסופר מהכפר עוספיה. נעים היה לנו לספר על החברה ונעים עוד יותר היה לשמוע על חשיבות החברה שלנו, כפי שהוא רואה אותה ומכיר אותה.

אמצע הטיסה. המצג ב-400-747 של 'אל על' מראה שאנחנו חוצים את האוקיינוס השקט לכיוון גרינלנד. מהירות טיסה 1,101 קמ"ש. גובה 10,100 מטר. טמפרטורה חיצונית מינוס 53 מעלות צלסיוס. המרחק לתל אביב 6,883 ק"מ. זמן הגעה לנתב"ג – 08:44. עוד שמונה שעות ועשרים ושלוש דקות לטיסה. חזרים הביתה. הילדות שלי בבית. אני מתגעגע. עכשיו צריך להסתער על העבודה. יש לפנינו כל כך הרבה משימות שצריך להצליח בהן ואני בטוח שיחד נצליח.

איתן מזרחי

נאמרו באופן ברור וחד וסימנו את הכיוון שהמרכזים הקהילתיים היהודיים צריכים לפעול לאורו. המצגת שליוותה את הדברים הייתה מרשימה בפשטותה ונתנה לדברים משנה תוקף. אלן דיבר בדבריו על האסטרטגיה של המרכזים הקהילתיים ועל המשימות העיקריות שלהם לשנתיים הבאות. החמאתי לו. "איתן", הוא ענה, "זה בא לי אחרי 17 שנים של מקצוענות, למידה וניסיון." כמה נקודות בדבריו חופפות את האני מאמין שלי ובאות לידי ביטוי באסטרטגיה החדשה שגיבשנו בשנה האחרונה. בחרתי להביא לפניכם שלוש נקודות: מנהיגות: מנהלי מתנ"סים, מנהיגים, מחויבים, איכותיים עם ברק בעיניים. הנהלות מתנ"סים צעירות יותר, יזמות, מחויבות למתנ"ס. טיפוח המנהיגות המקומית בהנהלות המתנ"סים. זיהוי מנהיגים "כוכבים". כך אלן מגדיר אותם.

שיח קהילתי: להנהיג, להוביל, לא לבקש רשות כל הזמן. להצליח. להיות מודל לחידוש. ליזמות. לותר על נחלות ועל כל מיני מאבקים מיותרים. להזיז הצידה כל מיני מחסומים ובעיקר – לשתף באופן מתמיד, את הציבור, את הצוות ואת המנהיגות המקומית.

זהות יהודית: דגש רב מושם על המרכזיות של היהדות והזהות היהודית, בהיותה תמצית ומהות קיומו של העם היהודי לדורותיו בארץ ובתפוצות. הגשר והקשר בין ישראל לתפוצות והבסיס לשמירה על ערכים, תרבות זהות.

מליאת הסיום הייתה מרשימה. עוד טקס והפעם לכבודם של החיילים האמריקאים היהודיים בחזית ודגש על הלווי הדתי שנותנים להם הרבנים הצבאיים. תכנית שה-JCCA יזם ומלווה. באמצע הכנס תהלוכה צבאית עם דגלים. משמעת צעידה. הולכים זקופים. הבן של נורין סלובוטקין, אחת המנהיגות התורמות ממיאמי, מתכבד לשאת את ספר התורה. אחר כך הייתה הרצאה מרתקת של גב' רבקה מריל בנושא האמון. כמה משפטים מעניינים שרשמתי תוך כדי דבריה: הזמן המושקע בבניית אמון מקצר את הדרך להצלחה; אמון הוא התשתית הבסיסית להצלחה; שיח וקשר מתמיד בין אנשים יוצר אמון; אמון מביא שותפים ומשקיעים; כשאתה נותן אמון באנשים הם מאמינים בעצמם; מסר ברור ואמין של מנהל מוליך את העובדים להצלחה; משברים מסתיימים כשהאמון מתחיל; מעולם לא פיטרו מנהל שמאמינים בו; כשיש אמון ניתן לקחת סיכונים, יזמות וחידושים. דברים שאפשר ללמוד מהם!

אחר כך החלטנו על סיכום פנים משלחתי. אבי ערמוני, אתי פרחי, שמעון יפרח, דורית רום ובתיה ממזכרת בתיה. כבר יש לנו כמה תובנות. תחילה, אנחנו בהחלט יכולים להתגאות במה שאנו עושים בארץ שלנו, בחברה למתנ"סים שלנו ובמתנ"סים שלנו. הרגשנו שבכנס הבא, שיהיה בניו אורלינס, אנו חייבים להביא הרבה יותר את העשייה שלנו וזה יהיה. עם זאת, אנחנו חייבים ללמוד, ויש מה. דיברנו על התרבות המקצועית, הפירגון והכבוד שנותנים למנהיגים ואחד לשני; על ההקשבה ועל החשיבות של הקשר הבין-אישי. מכבדים מאוד את זה שעבד, שטרך ושהכין. מפרגנים, סובלנים ותומכים כל הזמן. לפעמים זה נשמע לנו, הישראלים, יותר מידי, אבל תמיד הערכנו את זה. הצטערנו שעוד שניים או שלושה עובדי חברה אינם איתנו כדי לראות, ללמוד ולהבין. הבנו את החשיבות של המקצוענות בפרטים